

Horná končatina (HK)

stavba, arteriálne zásobenie, venózna a lymfatická drenáž, inervácia, topografické oblasti

Kostra HK

Pletenec HK

1/ clavícula

- extremitas sternalis
  - facies articularis sternalis
  - impressio lig. costoclavicularis
- corpus claviculae
  - sulcus m. subclavii
- extremitas acromialis
  - facies articularis acromialis
  - tuberositas lig. coracoclavicularis
  - linea trapezoidea et tuberculum conoideum

2/ scapula

- facies costalis (anterior) – fossa subscapularis – lineae musculares
- facies dorsalis (posterior)
  - spina scapulae
  - acromion – facies articularis acromii
  - fossa supraspinata et infraspinata
- margo medialis et lateralis
- margo superior
  - incisura scapulae
  - processus coracoideus
- angulus lateralis
  - collum scapulae
  - cavitas glenoidalis
  - tuberculum supraglenoidale et infraglenoidale
- angulus superior et inferior

Voľná HK na ramene

1/ humerus

- caput humeri
  - collum anatomicum et chirurgicum
  - tuberculum majus et minus
  - crista tuberculi majoris et minoris
  - sulcus intertubercularis
- corpus humeri
  - facies anterolateralis – tuberositas deltoidea
  - facies anteromedialis
  - facies posterior – sulcus n. radialis
  - margo anterior, medialis et lateralis
  - crista supracondylaris medialis et lateralis
  - epicondylus medialis – sulcus n. ulnaris
  - epicondylus lateralis
- condylus humeri
  - capitulum humeri et trochlea humeri
  - fossa radialis et coronoidea
  - fossa olecrani

na predlaktí

1/ ulna

olecranon ulnae
processus coronoideus
incisura trochlearis
incisura radialis

corpus ulnae
tuberositas ulnae
margo anterior, posterior et interosseus
facies anterior, posterior et medialis
crista m. supinatoris
caput ulnae
circumferentia articularis
processus styloideus ulnae

2/ radius

caput radii
fovea articularis
circumferentia articularis
collum radii
corpus radii
tuberositas radii
margo anterior, posterior et interosseus
facies anterior, posterior
facies lateralis – tuberositas pronatoria

tuberculum dorsale
incisura ulnaris
facies articularis carpalis
processus styloideus radii

na ruke

1/ ossa carpi

proximálny rad
os scaphoideum – tuberculum ossis scaphoidei
os lunatum
os triquetrum
os pisiforme
distálny rad:
os trapezium – tuberculum ossis trapezii
os trapezoideum
os capitatum – caput ossis capitati
os hamatum – hamulus ossis hamati
eminencia carpi radialis et ulnaris – sulcus carpi

2/ ossa metacarpi

basis ossis metacarpi – processus styloideus ossis metacarpi tertii
corpus ossis metacarpi
caput ossis metacarpi

3/ phalanges digitorum

phalanx proximalis – basis, corpus et caput phalangis
phalanx media – basis, corpus et caput phalangis
phalanx distalis – basis, corpus et tuberositas phalangis distalis

Spojenia kostí HK

Nepohyblivé
syndesmosis

1/ na pletenci HK

lig. interclaviculare
lig. costoclaviculare
lig. coracoacromiale (fornix humeri)
lig. transversum scapulae superius et inferius

2/ na voľnej HK

lig. coracoclaviculare – lig. trapezoideum et conoideum
syndesmosis radioulnaris – membrana interossea antebrachii
– chorda obliqua

Pohyblivé
kĺby

1/ na pletenci HK

art. sternoclavicularis – lig. sternoclaviculare anterius et posterius
jediné kĺbové spojenie HK s kostrou trupu, inak je HK k trup
pripojená väzmi (lig. costoclaviculare) a svalmi hrudníka
(torakohumerálne svaly) a chrbta (spinohumerálne svaly)
art. acromioclavicularis – lig. acromioclaviculare

2/ na voľnej HK

art. humeri – spojenie medzi voľnou HK a jej pletencom
lig. coracohumerale
labrum glenoidale
tendo capitis longi m. bicipitis brachii
vagina tendinis intertubercularis

art. cubiti

art. humeroradialis – lig. collaterale radiale
art. humeroulnaris – lig. collaterale ulnare:
ligg. olecranohumerale, humerocoronoideum et obliquum
art. radioulnaris proximalis – lig. anulare radii

art. radioulnaris distalis

artt. manus

art. radiocarpalis – lig. collaterale carpi radiale et ulnare
– lig. radiocarpale palmare et dorsale
– lig. ulnocarpale palmare
art. ossis pisiformis – lig. pisohamatum et pisometacarpale
artt. intercarpales – ligg. intercarpalia palmaria et dorsalia
art. mediocarpalis – lig. carpi radiatum
artt. carpometacarpales – ligg. carpometacarpalia palmaria et
dorsalia
artt. intermetacarpales
artt. metacarpophalangeae – ligg. collateralia
– lig. metacarpale transversum profundum
artt. interphalangeae – ligg. collateralia

Svaly HK

Mm. humeri et scapulae	<p>Svaly tejto skupiny (okrem m. teres major) sa volajú svaly rotátorovej manžety</p> <p>1/ predná skupina m. subscapularis</p> <p>2/ zadná skupina m. supraspinatus, m. infraspinatus, m. teres minor, m. teres major</p>
Mm. brachii	<p>1/ predná skupina m. biceps brachii – caput longum et breve, aponeurosis bicipitalis m. coracobrachialis, m. brachialis</p> <p>2/ zadná skupina m. triceps brachii – caput longum, laterale et mediale m. anconeus</p>
Mm. antebrachii	<p>1/ predná skupina m. pronator teres, m. flexor carpi radialis, m. palmaris longus, m. flexor carpi ulnaris m. flexor digitorum superficialis m. flexor digitorum profundus, m. flexor pollicis longus m. pronator quadratus retinaculum musculorum flexorum</p> <p>2/ bočná skupina m. brachioradialis, m. extensor carpi radialis longus, m. extensor carpi radialis brevis m. supinator</p> <p>3/ zadná skupina m. extensor digitorum, m. extensor digiti minimi, m. extensor carpi ulnaris m. abductor pollicis longus, m. extensor pollicis brevis, m. extensor pollicis longus, m. extensor indicis foveola radialis retinaculum musculorum extensorum</p>
Mm. manus	<p>1/ thenar m. abductor pollicis brevis m. flexor pollicis brevis – caput superficiale et profundum m. adductor pollicis – caput obliquum et transversum m. opponens pollicis</p> <p>2/ hypothenar m. abductor digiti minimi, m. flexor digiti minimi brevis, m. opponens digiti minimi</p> <p>3/ stredná skupina mm. lumbricales, mm. interossei palmares et dorsales</p>
Canalis carpi	<p>m. flexor carpi radialis + m. flexor pollicis longus + m. flexor digitorum superficialis et profundus + n. medianus</p>

Arteriálne zásobenie HK

- A. subclavia**   pravá je kratšia o dĺžku truncus brachiocephalicus
1/ truncus thyrocervicalis
    a. suprascapularis
    a. dorsalis scapulae
Oblasť zásobenia: krajina lopatky
- A. axillaris**   pokračovanie a. subclavia
mediálne od m. pectoralis minor
    1/ a. thoracica superior (suprema)
    2/ a. thoracoacromialis
        rr. pectorales
        r. acromialis
        r. clavicularis
        r. deltoideus
za m. pectoralis minor
    1/ a. thoracica lateralis
laterálne od m. pectoralis minor
    1/ a. subscapularis
        a. circumflexa scapulae
        a. thoracodorsalis
    2/ a. circumflexa humeri anterior
    3/ a. circumflexa humeri posterior
Oblasť zásobenia: pazucha, oblasť deltového svalu
- A. brachialis**   pokračovanie a. axillaris, jej terminálne vetvy sú a. radialis a a. ulnaris
    1/ a. profunda brachii:
        a. collateralis medialis
        a. collateralis radialis
    2/ a. collateralis ulnaris superior
    3/ a. collateralis ulnaris inferior
Oblasť zásobenia: krajiny ramena
- Rete articulare cubiti**   a. collateralis ulnaris superior et inferior
    a. recurrens radialis, ulnaris et interossea
- A. radialis**   1/ a. recurrens radialis
    2/ rr. musculares
    3/ r. palmaris superficialis
    4/ r. carpalis dorsalis – aa. metacarpales dorsales
    5/ arcus palmaris profundus – aa. metacarpales palmares
    6/ a. princeps pollicis – a. radialis indicis
Oblasť zásobenia: lakt'ová krajina, oblasť predlaktia, zápästia, chrbát ruky, predné a zadné plochy prstov

A. ulnaris

- 1/ a. recurrens ulnaris
- 2/ a. interossea communis
  - a. interossea anterior
  - a. interossea posterior – a. interossea recurrens
- 3/ rr. musculares
- 4/ r. carpalis dorsalis
- 5/ r. palmaris profundus
- 6/ arcus palmaris superficialis – aa. digitales palmares communes – aa. digitales palmares proprii

Oblasť zásobenia: lakt'ová krajina, oblasť predlaktia, zápästia, chrbát ruky, predné a zadné plochy prstov

Arcus palmaris superficialis

- hlavným zdrojom krvi je a. ulnaris,
vzniká spojením a. ulnaris + r. palmaris superficialis a. radialis
- 1/ aa. digitales palmares communes et digitales palmares proprii

Oblasť zásobenia: dlaň ruky, predné a zadné plochy prstov

Arcus palmaris profundus

- hlavným zdrojom krvi je a. radialis,
vzniká spojením a. radialis + r. palmaris profundus a. ulnaris
- 1/ aa. metacarpales palmares

Oblasť zásobenia: dlaň ruky

Venózna drenáž HK

Povrchové žily

- 1/ vv. digitales dorsales
- 2/ vv. intercapitulares
- 3/ vv. metacarpales dorsales
- 4/ rete venosum dorsale manus
rete carpi dorsale
- 5/ v. cephalica – v. cephalica accessoria
- 6/ v. basilica
- 7/ v. mediana cubiti – v. mediana cephalica, v. mediana basilica
- 8/ v. mediana antebrachii

Hĺbkové žily

- zvyčajne zdvojené, prebiehajú pozdĺž rovnomenných tepien; hrubšie žily v. axillaris a v. subclavia sú nepárové
- 1/ vv. metacarpales palmares
  - 2/ arcus venosus palmaris profundus
  - 3/ vv. radiales
  - 4/ vv. ulnares – začínajú ako v. salvatella
  - 5/ vv. interossee anterior et posterior
  - 6/ vv. brachiales – vlieva sa v. basilica
  - 7/ v. axillaris – vlieva sa v. cephalica
  - 8/ v. subclavia – v. suprascapularis, v. dorsalis scapulae,
v. thoracoacromialis, v. subscapularis,
v. circumflexa humeri anterior et posterior

Lymfatická drenáž HK

povrchové lymfatické kolektory – prebiehajú nezávisle od ciev

hĺbkové lymfatické kolektory – prebiehajú pozdĺž ciev

nl. = nodi lymphatici

nodi lymphatici cubitales

nodi lymphatici deltopectorales (infraclaviculares) v trigonum deltopectorale

– okolo v. cephalica

nodi lymphatici axillares: filtrujú lymfu z HK, cca 75% lymfy z prsníka, zo steny hrudníka, lymfa z nich pokračuje do truncus lymphaticus subclavius.

nl. axillares brachiales (laterales, humerales) – pozdĺž v. axillaris

nl. axillares subscapulares (posteriores) – pozdĺž v. subscapularis

nl. axillares pectorales (anteriores) – pozdĺž v. thoracica lateralis

nl. axillares centrales – mimo ciev

nl. axillares apicales – hlavné zberné uzliny vo vrchole axily

Inervácia HK

Plexus cervicalis

C1 – C4

nn. supraclaviculares laterales, intermedii et mediales

Oblasť inervácie: koža regio deltoidea et infraclavicularis

Plexus brachialis

C4 – Th1

truncus superior – rr. anteriores C4, C5 a C6

truncus medius – r. anterior C7

truncus inferior – rr. anteriores C8 a T1

1/ pars supraclavicularis

n. dorsalis scapulae, n. thoracicus longus, n. suprascapularis,

n. subclavius, n. thoracodorsalis, n. pectoralis medialis et lateralis

2/ pars infraclavicularis

fasciculus posterior = divisiones posteriores všetkých 3 trunci

n. axillaris – n. cutaneus brachii lateralis superior

n. radialis – n. cutaneus brachii posterior

n. cutaneus brachii lateralis inferior

n. cutaneus antebrachii posterior

r. profundus – n. interosseus antebrachii posterior

r. superficialis – nn. digitales dorsales

fasciculus lateralis = divisiones anteriores trunci superioris et medii

n. musculocutaneus – n. cutaneus antebrachii lateralis

radix lateralis n. mediani

fasciculus medialis = divisio anterior trunci inferioris

radix medialis n. mediani

n. cutaneus brachii medialis – nn. intercostobrachiales

n. cutaneus antebrachii medialis – r. anterior et posterior

n. ulnaris – r. dorsalis: nn. digitales dorsales

– r. superficialis: nn. digitales palmares communes et proprii

n. medianus – n. interosseus antebrachii anterior

– nn. digitales palmares communes et proprii

Oblasť inervácie: motorická a senzitivná inervácia hornej končatiny okrem oblastí inervovaných z plexus cervicalis

Topografia HK

Hranice HK oproti trupu

nie je možné viesť presne, nakoľko sa na kosti HK upínajú aj torakohumerálne a spinohumerálne svaly, ktoré sa zaraďujú k svalom hrudníka, resp. chrbta

Regiones HK

regio infraclavicularis, deltoidea, scapularis, axillaris, brachialis, cubitalis, antebrachialis, carpalis, regiones manus

Regio infraclavicularis

Suprafasciálne štruktúry
(povrchové)

platysma, nn. supraclaviculares intermedii et mediales

Subfasciálne štruktúry
(hlbkové)

v. cephalica, a. et v. thoracoacromialis, nn. pectorales,
v. axillaris, a. axillaris, pars infraclavicularis plexus brachialis

Regio deltoidea

Suprafasciálne štruktúry

nn. supraclaviculares laterales,
n. cutaneus brachii lateralis superior

Subfasciálne štruktúry

n. axillaris, a. et v. circumflexa humeri posterior

Regio scapularis

Suprafasciálne štruktúry

rr. dorsales nn. thoracorum, nn. supraclaviculares laterales,
rr. cutanei laterales nn. intercostales

Subfasciálne štruktúry

a. et v. suprascapularis, n. suprascapularis,
a. circumflexa scapulae

Regio axillaris

Suprafasciálne štruktúry

v. thoracica lateralis, vv. thoracoepigastricae,
rr. cutanei laterales nn. intercostalium, n. intercostobrachialis

Subfasciálne štruktúry

fossa axillaris:
a. axillaris a jej vetvy, v. axillaris a jej prítoky,
n. thoracicus longus, n. thoracodorsalis, nll. axillares,
pars infraclavicularis plexus brachialis a terminálne nervy
foramen humerotricipitale: n. axillaris,
a. et v. circumflexa humeri posterior
foramen omotricipitale: a. et v. circumflexa scapulae

Regio brachialis anterior

Suprafasciálne štruktúry

v. cephalica, v. basilica, n. cutaneus brachii medialis,
n. cutaneus, antebrachii medialis

Subfasciálne štruktúry

a. brachialis, a. et v. profunda brachii, vv. brachiales,
a. collateralis ulnaris superior, n. medianus, n. radialis, n. ulnaris,
n. musculocutaneus, n. cutaneus antebrachii medialis

Regio brachialis posterior

Suprafasciálne štruktúry	n. cutaneus brachii lateralis inferior, n. cutaneus brachii posterior, n. cutaneus brachii medialis
Subfasciálne štruktúry	n. radialis, a. et v. profunda brachii, n. ulnaris, a. collateralis ulnaris superior

Regio cubitalis anterior

Suprafasciálne štruktúry	v. mediana cubiti, v. cephalica, v. basilica, v. mediana antebrachii, n. cutaneus antebrachii lateralis, n. cutaneus antebrachii medialis
Subfasciálne štruktúry	<i>fossa cubitalis:</i> a. brachialis, a. collateralis ulnaris inferior, a. radialis, a. ulnaris, a. recurrens radialis, a. recurrens ulnaris, a. interosea communis, a. collateralis radialis, n. medianus, n. radialis

Regio cubitalis posterior

Suprafasciálne štruktúry	n. cutaneus antebrachii posterior, r. posterior n. cutanei antebrachii medialis
Subfasciálne štruktúry	n. ulnaris, a. collateralis ulnaris superior

Regio antebrachialis anterior

Suprafasciálne štruktúry	v. cephalica, v. basilica, v. mediana antebrachii, n. cutaneus antebrachii lateralis, n. cutaneus antebrachii medialis, r. palmaris n. mediani, r. palmaris n. ulnaris
Subfasciálne štruktúry	a. radialis, r. superficialis n. radialis, a. ulnaris, n. ulnaris, n. medianus, a. commitans n. mediani, a. et n. interosseus anterior

Regio antebrachialis posterior

Suprafasciálne štruktúry	v. cephalica accesoria, n. cutaneus antebrachii posterior, n. cutaneus antebrachii lateralis, r. superficialis n. radialis, r. posterior n. cutanei antebrachii medialis,
Subfasciálne štruktúry	a. et n. interosseus posterior

Regio carpalis anterior

Suprafasciálne štruktúry	r. palmaris n. mediani, r. palmaris n. ulnaris, r. superficialis n. radialis, r. anterior n. cutanei antebrachii medialis
Subfasciálne štruktúry	a. radialis <i>canalis carpi:</i> n. medianus <i>canalis ulnaris:</i> a. et n. ulnaris

Regio carpalis posterior

Suprafasciálne štruktúry	r. superficialis n. radialis, v. cephalica, n. cutaneus antebrachii posterior, r. dorsalis n. ulnaris, v. basilica
Subfasciálne štruktúry	rete carpi dorsale, vaginae synoviales tendinum <i>foveola radialis:</i> a. radialis r. carpalis dorsalis a. radialis

Palma manus

Suprafasciálne štruktúry	m. palmaris brevis, r. palmaris n. mediani, r. palmaris n. ulnaris, r. superficialis n. radialis, aa. digitales palmares communes et proprii, nn. digitales palmares proprii
Subfasciálne štruktúry	<i>spatium palmare ulnare, spatium palmare radiale, spatium palmare medium:</i> r. superficialis n. ulnaris, r. profundus n. ulnaris, a. ulnaris, arcus palmaris superficialis, aa. digitales palmares communes, aa. metacarpales palmares, n. medianus, nn. digitales palmares communes et proprii, r. palmaris superficialis a. radialis <i>spatium interosseum manus:</i> arcus palmaris profundus

Dorsum manus

Suprafasciálne štruktúry	vv. metacarpales dorsales, rete venosum dorsale manus, v. cephalica, v. basilica, r. superficialis n. radialis, r. dorsalis n. ulnaris
Subfasciálne štruktúry	<i>foveola radialis:</i> a. radialis aa. metacarpales dorsales

Regio digitorum manus palmaris

Suprafasciálne štruktúry	aa. et nn. digitales palmares proprii, arcus terminalis palmaris
Subfasciálne štruktúry	chiasma tendineum

Regio digitorum manus dorsalis

Suprafasciálne štruktúry	aa. et vv. digitales dorsales nn. digitales dorsales
Subfasciálne štruktúry	aponeurosis dorsalis